

2. Przedsięwzięcia do realizacji w 2006 roku

*przedsięwzięcia, które będą możliwe do wdrożenia tylko pod warunkiem uzyskania środków z Unii Europejskiej oznaczono symbolem *UE*

Komunikacja

W zakresie rozwiązywania problemów komunikacyjnych i transportowych uwaga władz Miasta koncentrować się będzie w 2006 roku przede wszystkim na dwóch kierunkach działań: usprawnianiu komunikacji zbiorowej oraz konsekwentnemu odciążaniu centrum od ruchu samochodowego i tranzytowego.

Realizacji pierwszego z kierunków służyć mają przedsięwzięcia związane z modernizacją tras tramwajowych w relacji średnicowej, co umożliwi sukcesywne wprowadzanie do taboru tramwaju niskopodłogowego. Drugi kierunek wytycza pakiet działań związanych z budową kolejnych odcinków Obwodnicy Śródmiejskiej, prace modernizacyjne w ciągu dróg krajowych oraz przebudowa i modernizacja kolejnych ulic i całych ich układów, szczególnie ważnych dla komunikacji wewnątrzmięskiej. Istotnym czynnikiem wspomagającym w tym zakresie może stać się włączenie kolei do połączeń międzydzielnicowych.

Część planowanych działań ma szansę na realizację pod warunkiem uzyskania dotacji z europejskich funduszy strukturalnych (oznaczone *UE).

W 2006 roku, w ramach sukcesywnego podnoszenia poziomu bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym, kontynuowane będą remonty nawierzchni dróg, obiektów inżynierskich oraz ścieżek pieszo-rowerowych.

⇒ **Poprawa stanu technicznego ulic**

- 1) dalsze remonty nawierzchni na ciągach ulic o łącznej długości minimum 8 km;**
- 2) realizacja zadań w ramach Programu Remontu Obiektów Inżynierskich;**
- 3) skrócenie czasu i podniesienie jakości napraw uszkodzonych nawierzchni ulic, w tym: stosowanie wzmacniania nawierzchni, likwidację spękań nawierzchni bitumicznych, zabiegi regeneracyjne nawierzchni tłuczniowych poprzez utrwalanie powierzchniowe, stosowanie nowych technologii i materiałów nawierzchniowych - kontynuacja;**

⇒ **Rozwój powiązań komunikacyjnych**

- 1) przedsięwzięcia w ramach budowy Obwodnicy Śródmiejskiej i związanych z nią elementów systemu ulicznego, w tym:**
 - a) budowa odcinka ul. Klecińskiej od ul. Grabiszyńskiej do ul. Szwajcarskiej – uzyskanie przejezdności;**
 - b) przebudowa połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z nowym kompleksem Akademii Medycznej – ul. Borowska wraz z przejściem tunelowym - kontynuacja; * UE**
 - c) przebudowa wiaduktu w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu – droga nr 347 (ul. Armii Krajowej) - kontynuacja;**
 - d) prace na odcinku Obwodnicy Śródmiejskiej od ul. Osobowickiej do ul. Żmigrodzkiej (prace projektowe + wykupy + rozpoczęcie realizacji);**

- e) budowa odcinka Obwodnicy Śródmiejskiej od ul. Żmigrodzkiej do al. Jana III Sobieskiego (prace projektowe + wykupy + rozpoczęcie realizacji);
- 2) przedsięwzięcia modernizacyjne w ciągu dróg krajowych:
 - a) przebudowa placu Grunwaldzkiego w ciągu drogi nr 8 – uzyskanie przejezdności;
 - b) przebudowa ul. Ślężnej w ciągu drogi nr 8; *UE
 - c) przebudowa ul. Żmigrodzkiej w ciągu drogi nr 5 - zakończenie;
- 3) budowa i przebudowa obiektów inżynierskich:
 - a) budowa wiaduktu nad torami kolejowymi w ciągu ul. Strzegomskiej - zakończenie;
 - b) przebudowa Mostów Warszawskich *UE – kontynuacja;
 - c) przebudowa wiaduktu drogowego nad al. Jana III Sobieskiego wraz z przebudową skrzyżowania ul. Krzywoustego - kontynuacja;
 - d) budowa tunelowego przejścia dla pieszych przy ul. Grabińskiej;
 - e) przebudowa mostu Szczytnickiego w ciągu drogi nr 8, w tym: przebudowa ul. Sienkiewicza od ul. Bujwida do Osi Grunwaldzkiej - kontynuacja;
- 4) przebudowa multimodalnego węzła komunikacyjnego przy pl. Powstańców Wielkopolskich – etap I; *UE
- 5) przebudowa ulic lub ich układu:
 - a) przebudowa ciągu ul. Kromera – Krzywoustego od pl. Kromera do ul. Brücknera - zakończenie;
 - b) przebudowa ul. Kwidzyńskiej – kontynuacja;
 - c) przebudowa ul. Bora-Komorowskiego;
 - d) przebudowa układu ulic: Powstańców Śląskich – Swobodna-Komandorska – Nasypowa;
 - e) przebudowa ul. Bardzkiej *UE;
 - f) przebudowa ul. Krakowskiej od al. Armii Krajowej do ul. Karwińskiej *UE;
 - g) przebudowa ul. Strzegomskiej we Wrocławiu od ul. Nowodworskiej do ul. Granicznej *UE;
 - h) przebudowa ul. Sienkiewicza od ul. Sępa Szarzyńskiego do ul. Bujwida;
- 6) dalsze wspieranie działań zmierzających do zbudowania Autostradowej Obwodnicy Wrocławia
- 7) wstępne prace przygotowawcze i koordynujące zmierzające do zbudowania Trasy Południowo-Wschodniej o przebiegu: Klecina – Siechnice - Kamieniec Wrocławski – Długołęka;
- 8) organizacja obchodów jubileuszu 160-lecia połączenia kolejowego Wrocławia z Berlinem wraz z promowaniem tego połączenia dla wykreowania Południowego Korytarza Rozwoju;

⇒ **Komunikacja zbiorowa**

- 1) przygotowanie infrastruktury dla wprowadzenia tramwaju niskopodłogowego relacji średnicowej:

- a) północ – południe poprzez modernizację i przebudowę torowisk i rozjazdów w relacji Krzyki – Kowale – kontynuacja, w tym: w ciągu ul. Grodzka – ul. Szewska – ul. Widok – pl. Teatralny – Świdnicka * UE – kontynuacja,
- b) wschód – zachód poprzez modernizację i przebudowę torowisk i rozjazdów w relacji Leśnica – Biskupin – kontynuacja;
- 2) sukcesywna wymiana taboru transportowego MPK, w tym zakup 4. niskopodłogowych tramwajów;
- 3) opracowanie koncepcji rozwoju sieci tramwajowej;
- 4) opracowanie koncepcji wykorzystania sieci kolejowej dla potrzeb miejskich przewozów międz dzielnicowych - kontynuacja;
- 5) prace zmierzające w kierunku uruchomienia komunikacji wodnej we Wrocławiu - kontynuacja;
- 6) wprowadzenie priorytetu dla komunikacji zbiorowej na co najmniej 10 skrzyżowaniach;

⇒ **Bramy Miasta**

- 1) wspieranie rozwoju portu lotniczego poprzez:
 - a) podjęcie działań zmierzających do modernizacji drogi dojazdowej do lotniska;
 - b) prace nad mpzp dla obszaru pod budowę nowego portu lotniczego;
 - c) zabieganie o zwiększenie liczby połączeń;
 - d) budowa dwujezdniowego połączenia ul. Mińskiej do portu lotniczego;
- 2) wsparcie działań zmierzających do wybudowania pasażerskiego portu żeglugowego i centralnej przystani jachtowej - kontynuacja;

⇒ **Sieć tras rowerowych**

- 1) budowa kolejnych ścieżek i tras rowerowych:
 - a) oznakowanie sieci ścieżek rowerowych – ok. 10 km;
 - b) oznakowanie kolejnych dwóch tras regionalnych;
 - c) wybudowanie trasy rowerowej wokół Wzgórza Kilimandżaro;
- 2) remonty bieżące istniejących tras rowerowych i pieszo – rowerowych;

⇒ **System parkingowy**

- 1) zapewnienie trzech ofert dla inwestorów prywatnych do zbudowania parkingów kubaturowych w wybranym rejonie centrum;
- 2) uruchomienie 6 „bezpiecznych” parkingów rowerowych;
- 3) budowa 2 parkingów płaskich dla obsługi aquaparku i Centrum Rekreacji Spiska;
- 4) przygotowanie koncepcji uporządkowania parkowania w rejonie cmentarza przy ul. Grabiszyńskiej;
- 5) opracowanie koncepcji trzech lokalizacji parkingów dla pojazdów w rejonie pętli komunikacji zbiorowej (przesiadkowych).

Gospodarka

Wzmocnienie gospodarcze Wrocławia i rozwój rynku pracy pozostaje nadal jednym z najważniejszych celów strategicznych w polityce miejskiej. Także w 2006 roku władze samorządowe zaplanowały podejmowanie różnorodnych działań pro-gospodarczych, ukierunkowanych zarówno na lokalnych i krajowych, jak też zagranicznych inwestorów. Szczególna rola w promowaniu Wrocławia przypadnie Międzynarodowym Spotkaniom Przedsiębiorców Futurallia 2006 oraz obszarom rozwoju – Parkowi Technologicznemu czy Parkowi Przemysłowemu. Nowym działaniem będzie promowanie Wrocławia jako markowego produktu turystycznego.

Do planowanych przedsięwzięć wpisuje się też uczestnictwo Gminy Wrocław w projektach Unii Europejskiej, nakierowanych, między innymi, na przeciwdziałanie bezrobociu, zwłaszcza w odniesieniu do absolwentów wyższych uczelni.

W dalszym ciągu rozwijana i udoskonalana będzie obsługa inwestorów, przygotowywanie ofert przestrzennych pod różnorodne inwestycje, a także wspieranie działań pro-gospodarczych związanych z turystyką.

⇒ **Wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw**

- 1) rozwój systemu obsługi przedsiębiorstw, w tym poprzez:**
 - a) zapewnienie kompleksowego wsparcia osobom zamierzającym rozpocząć działalność gospodarczą - kontynuacja;**
 - b) doradztwo w zakresie prowadzenia już rozpoczętej działalności gospodarczej;**
 - c) rozwijanie działalności i poszerzanie usług informacyjnych oferowanych w ramach punktu informacji gospodarczej oraz opracowanie pakietów informacyjnych dla MSP, w tym w zakresie warunków prowadzenia działalności gospodarczej w krajach rozszerzonej UE oraz środków unijnych przeznaczonych na działalność MSP, w tym szkolenia, konferencje, seminaria dla MSP**
 - d) doradztwo i ułatwianie wrocławskim MSP nawiązywanie kontaktów gospodarczych – współpraca z instytucjami około biznesowymi z regionu;**
 - e) wdrożenie projektów służących wspieraniu MSP z wykorzystaniem Funduszy Strukturalnych ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw innowacyjnych (INNOVIT); * UE**
 - f) organizacja we Wrocławiu kolejnej edycji projektu Job-Fit dla Europy – ułatwienie wrocławskim MSP nawiązania kontaktów gospodarczych z firmami niemieckimi;**
 - g) uczestnictwo w projektach UE, których efekty wpisują się zarówno we wspieranie i promocję przedsiębiorczości, podnoszenie jakości kształcenia, polepszanie startu zawodowego absolwentów, współpracę z wyższymi uczelniami i przeciwdziałanie bezrobociu: „Rynek pracy aglomeracji wrocławskiej – stan i perspektywy”, „Szkolenia dla kobiet”, projekt „TWIPSA – Transfer Wiedzy do Przedsiębiorstw Dolnego Śląska poprzez Staże Absolwentów Politechniki Wrocławskiej”;**

- h) zorganizowanie konferencji dla polskich i niemieckich MSP oraz wydanie monografii nt. zasad i możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce i Niemczech w ramach obchodów 160-lecia połączenia kolejowego Wrocław-Berlin;
 - 2) przedsięwzięcia związane z pozyskaniem i przygotowaniem międzynarodowych imprez gospodarczych:
 - a) Międzynarodowe Spotkania Przedsiębiorców Futurallia 2006 – przygotowanie do organizacji wydarzenia we Wrocławiu w Hali Ludowej oraz propagowanie idei Futuralliiów wśród MSP z Europy środkowej i wschodniej, a także działania mające na celu wzrost rozpoznawalności marki FUTURALLIA wśród wrocławian;
 - b) zorganizowanie we Wrocławiu Międzynarodowego Spotkania Firm Plato oraz cyklu spotkań szkoleniowych dla przedsiębiorców w ramach projektu PLATO;
 - c) nawiązanie ścisłej współpracy z Junior Chamber International Poland celem zorganizowania we Wrocławiu Europejskiego Kongresu Międzynarodowej Izby Młodych Przedsiębiorców w 2008 roku – co najmniej 2000 młodych przedsiębiorców z całej Europy;
 - d) podjęcie działań na rzecz przyznania Wrocławowi organizacji Wystawy Światowej EXPO (tematycznej) w 2012 roku;
 - 3) sprywatyzowanie Wrocławskiego Centrum SPA Sp. z o.o. przy ul. Teatralnej;
 - 4) działania wyznaczające i porządkujące lokalizację obiektów handlowych:
 - a) przygotowanie w planach zagospodarowania przestrzennego ofert dla MSP, w tym wskazanie lokalizacji hal kupieckich;
 - b) ograniczenie skali nielegalnego handlu poprzez poszerzenie oferty miejsc przeznaczonych dla handlu wielobranżowego (mini targowiska);
 - c) zorganizowanie międzynarodowej konferencji – forum wymiany doświadczeń nt. możliwości rozwoju i zagrożeń współczesnego handlu z udziałem przedstawicieli urzędów miejskich Niemiec, Francji, Belgii, Chorwacji, Czech, Słowacji, Litwy i wybranych dużych miast Polski oraz promocja tego przedsięwzięcia;
 - 5) współpraca w zakresie promocji:
 - a) Wrocławskiego Parku Technologicznego, Dolnośląskiego Inkubatora Naukowo – Technologicznego oraz Inkubatora – Centrum Technologicznego;
 - b) Parku Przemysłowego we Wrocławiu;
 - c) Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości;
 - d) Programu „Studiuj i pracuj we Wrocławiu”;
 - 6) współpraca gospodarcza z miastami partnerskimi – prezentacje gospodarcze w co najmniej trzech miastach partnerskich;
- ⇒ Wsparcie dużych przedsięwzięć inwestycyjnych
- 1) aktywne poszukiwanie inwestorów na duże projekty inwestycyjne, m.in. udział w targach nieruchomości (Cannes, Monachium) i misjach gospodarczych w kraju i za granicą – kontynuacja;

- 2) kompleksowe pozyskiwanie inwestorów - w ramach działalności Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej;
- 3) oferty inwestycyjne dla:
 - a) dużych przedsięwzięć – przeznaczenie terenów gminnych i niegminnych na oferty o łącznej powierzchni co najmniej 50 ha, międzynarodowa promocja oferty - kontynuacja;
 - b) potencjalnego wielkiego inwestora – terenu o powierzchni co najmniej 30 ha we Wrocławiu lub w pobliżu Wrocławia, międzynarodowa promocja oferty - kontynuacja;
- 4) wdrażanie Programu Przygotowania Terenów Aktywności Gospodarczej w zakresie przewidzianym na 2006 rok, w tym:
 - a) podjęcie prac nad mpzp;
 - b) zapewnienie dróg dojazdowych;
 - c) uzbrojenie terenu;
 - d) budowa parkingu przy ul. Torowej dla potrzeb *Wrozamet* S.A.

⇒ **Rozwój turystyki**

- 1) przedsięwzięcia promocyjne:
 - a) promocja Wrocławia jako dolnośląskiego, markowego produktu turystycznego, w tym promocja turystyki biznesowej;
 - b) w ramach promocji turystyki: prezentacje dla środowisk biznesowych i opiniotwórczych, udział w targach turystycznych w kraju i za granicą - kontynuacja;
- 2) wprowadzenie Systemu Informacji Miejskiej – kontynuacja;
- 3) prace modernizacyjne i remontowe w obiektach:
 - a) Miejskiego Ogrodu Zoologicznego, w tym rozpoczęcie programu rozwoju MOZ uwzględniającego nowe tereny;
 - b) Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych *Partynice*.

Bezpieczeństwo publiczne

Poprawa stanu bezpieczeństwa we Wrocławiu zarówno w skali lokalnej, jak i ogólnomiejskiej pozostaje nadal ważnym obszarem działań podejmowanych przez władze samorządowe i obejmuje szerokie spektrum zagrożeń – od pospolitej przestępczości i wandalizmu po następstwa klęsk żywiołowych czy aktów terroryzmu.

W 2006 roku wdrażany będzie kolejny pakiet przedsięwzięć wynikających z *Programu poprawy bezpieczeństwa we Wrocławiu na lata 2005-2008*, dla których ważne wsparcie instytucjonalne stanowić będzie stale modernizujące swe funkcjonowanie Centrum Zarządzania Kryzysowego.

W celu podniesienia wśród wrocławian poczucia bezpieczeństwa planuje się kontynuację wprowadzania lokalnych systemów monitoringu prewencyjnego i innych zabezpieczeń, a także poprawę warunków funkcjonowania służb ratowniczych i policji.

⇒ Zarządzanie kryzysowe

- 1) dalsza rozbudowa i modernizacja funkcjonowania Centrum Zarządzania Kryzysowego - kontynuacja;**
- 2) opracowanie koncepcji budowy parkingu, na który będą usuwane pojazdy przewożące towary niebezpieczne;**

⇒ Ochrona przeciwpowodziowa

- 1) budowa wału przeciwpowodziowego chroniącego osiedle Kozanów od strony rzeki Ślęzy – przygotowanie projektu budowlanego i wykonawczego - kontynuacja;**
- 2) opracowanie projektu i budowa magazynu na sprzęt przeciwpowodziowy;**

⇒ Lokalne programy poprawy bezpieczeństwa

- 1) wdrożenie *Programu poprawy bezpieczeństwa we Wrocławiu na lata 2005-2008*, w zakresie przewidzianym na 2006 rok;**
- 2) uruchomienie monitoringu wizyjnego na terenach wskazanych przez policję oraz objęcie nim kolejnych 20 szkół;**
- 3) podjęcie prac w celu poprawy bazy lokalowej dla służb ratowniczych i policji – kontynuacja;**
- 4) uzupełnienie ilości radiotelefonów dyspozytorskich TETRA dla służb, inspekcji i straży.**

Zarządzanie Miastem

W zakresie zarządzania Miastem w 2006 roku szczególnego znaczenia nabierają trzy kierunki działań. Pierwszy z nich obejmuje przedsięwzięcia służące dalszemu, konsekwentnemu polepszaniu obsługi klienta, w tym umożliwienie mu szybkiego i kompleksowego pozyskiwania dostępu do miejskich archiwaliów.

Drugi kierunek realizowany będzie przez te działania, które mają na celu usprawnienie funkcjonowania Urzędu, w tym – między innymi - wypracowanie systemu umożliwiającego jego wewnętrzny rozwój organizacyjny i kadrowy.

Dla obu tych kierunków w dalszym ciągu ważnym zadaniem pozostaje unowocześnianie bazy komputerowej i rozbudowa systemów informatycznych.

Trzeci nurt działań obejmuje zakończenie prac nad aktualizacją zapisów w podstawowym dokumencie, określającym cele i kierunki rozwoju Wrocławia w perspektywie długookresowej, jakim jest „Strategia – Wrocław 2000 Plus, co stanowić będzie podstawę dla konstruowania miejskich programów operacyjnych.

⇒ Obsługa klienta

- 1) poprawa warunków obsługi mieszkańców Wrocławia poprzez:
 - a) modernizację budynków przeznaczonych na biura obsługi najemców lokali mieszkalnych i użytkowych należących do zasobu komunalnego w 21 rejonach miasta w zakresie przewidzianym do realizacji w 2006 r., w tym:
 - opracowanie programów funkcjonalno-użytkowych,
 - analiza kosztów i przygotowanie wniosku inwestycyjnego,
 - przygotowanie dokumentacji projektowej;
 - b) rozpoczęcie modernizacji budynku Urzędu Stanu Cywilnego przy ul. Włodkowica w zakresie przewidzianym do realizacji w 2006 r., w tym:
 - opracowanie programu funkcjonalnego,
 - analizę kosztów i przygotowanie wniosku inwestycyjnego,
 - przygotowanie dokumentacji projektowej;
 - c) adaptację budynku przy ul. Mazowieckiej 17 na potrzeby Urzędu Miejskiego Wrocławia, w tym:
 - opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego,
 - opracowanie dokumentacji projektowej,
 - realizacja inwestycji;
 - d) adaptacja budynku przy ul. Glinianej na siedzibę Powiatowego Urzędu Pracy, w tym:
 - opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego,
 - opracowanie dokumentacji projektowej;
 - e) utworzenie Centralnego Archiwum dla miasta Wrocławia w zakresie zasobów archiwalnych, w tym Archiwum Miejskiego, Archiwum Urzędu Miejskiego, Archiwum Powiatowego Urzędu Pracy i Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. W roku 2006 przewiduje się:
 - wypracowanie wstępnej koncepcji organizacji archiwum,
 - analizę kosztów jego utworzenia i przygotowanie wniosku inwestycyjnego;

- 2) budowa elektronicznego zintegrowanego systemu informacji dla klientów z zastosowaniem nowoczesnych narzędzi informatycznych w ramach realizacji projektu *Budowa Wrocławskiego Publicznego Systemu Informacji Przestrzennej – I etap*; * UE
- 3) utrzymanie i doskonalenie SZJ w urzędzie - kontynuacja , w tym:
 - a) opracowanie pełnej dokumentacji w zakresie procesów: zarządzania aktywami Gminy, zapewnienia funkcjonowania organów Gminy, zarządzania strategicznego i planowania przestrzennego, usług publicznych o charakterze administracyjnym,
 - b) uruchomienie portalu jakości dla mieszkańców Wrocławia,
 - c) wdrożenie programu badania satysfakcji klienta,
 - d) uruchomienie programu działań doskonalących w zakresie procesów obsługi klienta oraz procesów nadzoru nad dokumentami SZJ,
 - e) opracowanie modelu komunikacji wewnętrznej urzędu;
- 4) wprowadzenie systemu identyfikacji wizualnej urzędu – wdrożenie przyjętych rozwiązań;

⇒ Zarządzanie rozwojem Miasta

- 1) aktualizacja *Strategii Wrocław 2000 Plus* spowodowana pojawieniem się nowych uwarunkowań i celów rozwojowych - zakończenie;
- 2) wykorzystanie dorobku wrocławskich naukowców w celu poprawy jakości i podniesienia standardów zarządzania publicznego;
- 3) współpraca z sektorem pozarządowym w zakresie realizacji zadań publicznych, w tym:
- 4) wdrożenie projektu „Inkubator Organizacji Pozarządowych” poprzez:
 - a) udostępnienie pomieszczeń wraz z wyposażeniem dla organizacji nieposiadających stałej siedziby,
 - b) stałe szkolenie i pomoc w zakresie aplikowania o środki na realizację zadań publicznych;
- 5) rozbudowa elektronicznej bazy danych o organizacjach pozarządowych i realizowanych przez nie zadaniach;

⇒ Komputeryzacja urzędu

- 1) zintegrowanie głosu z transmisją danych w ramach rozbudowy infrastruktury teleinformatycznej Urzędu;
- 2) włączenie kolejnych jednostek miejskich w elektroniczny system informacyjny Miasta Wrocławia;
- 3) zbudowanie systemu przechowywania danych w ramach budowy centrum przetwarzania danych;
- 4) rozbudowanie systemów ochrony w węźle internetowym;
- 5) zmiana obiegu dokumentów w ramach procesu kancelaryjnego z papierowego na elektroniczny;
- 6) modernizacja kolejnych 30% komputerowych stanowisk pracy;
- 7) rozbudowa geograficznego systemu informacji i przetwarzania danych (GIS), w tym powiązanie systemu z mapą akustyczną,

stworzenie systemów prognozowania ruchu ulicznego i systemów analiz przestrzennych - kontynuacja;

- 8) zapewnienie dostępu on-line do zasobów Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego - kontynuacja;**
- 9) utworzenie dla Zarządu Zasobu Komunalnego elektronicznego archiwum danych o zasobie komunalnym, najemcach lokali mieszkalnych i użytkowych;**
- 10) modernizacja Katastru Miejskiego Wrocławia;**

⇒ **Doskonalenie kadr**

- 1) wdrażanie systemu oceny i motywowania pracowników – kontynuacja;**
- 2) wdrażanie systemu podnoszenia umiejętności pracowników – e-learning – kontynuacja;**
- 3) opracowanie programu tworzenia rezerwowej kadry kierowniczej;**
- 4) stworzenie podstaw systemu kart kompetencyjnych;**
- 5) stworzenie systemu zarządzania wewnętrznym rozwojem organizacyjnym Urzędu Miejskiego Wrocławia.**

Gospodarka przestrzenna i mieszkalnictwo

Zdecydowane poszerzenie możliwości łatwego i niedrogiego nabycia lub wynajęcia mieszkania przez wrocławian i chętnych do zamieszkania we Wrocławiu pozostaje w dalszym ciągu jednym z najważniejszych priorytetów władz Miasta.

Działania zaplanowane w tym zakresie na 2006 rok obejmują, między innymi, przygotowanie ofert przestrzennych (z preferencją dla obszarów w zachodniej części Wrocławia), modernizację i rozwój komunalnej zabudowy mieszkaniowej oraz wspieranie budownictwa społecznego i indywidualnego, m.in. poprzez dążenie do zminimalizowania wysokości stawki opłaty planistycznej w zakresie przewidzianym w przepisach prawnych. Równolegle kontynuowane będą procesy prywatyzacyjne w odniesieniu do mieszkań komunalnych i spółdzielczych.

Ważnym kierunkiem działań na rzecz zarówno rozwoju mieszkalnictwa, jak też przywracania funkcji użytkowych obszarom i obiektom zdegradowanym będzie rozpoczęcie realizacji Programu Rewitalizacji Wrocławia, który daje podstawę do ubiegania się o środki europejskie. Szczególne znaczenie dla podniesienia poziomu zamieszkiwania we Wrocławiu i wzbogacenia mieszkaniowej oferty będą miały przedsięwzięcia dotyczące rewitalizowania zespołów XIX-wiecznych kamienic. Podejmowane też będą kolejne działania związane z nowym zagospodarowaniem terenów przemysłowych i powojkowych, czy obszarów dawnych wsi i miasteczek. Kontynuowane będą prace w osiedlach w zakresie modernizacji i rozbudowy infrastruktury technicznej oraz dróg o znaczeniu lokalnym.

W 2006 roku planuje się kontynuację przedsięwzięć służących integracji obszarów akademickich wzdłuż osi Odry. Najważniejszymi z nich będą: realizacja kolejnej fazy przebudowy placu Grunwaldzkiego wraz z powstającym na nim akademickim centrum usługowym, przygotowanie terenów dla rozbudowy uczelni oraz przebudowa bulwarów nadodrzańskich.

W 2006 roku przewiduje się sfinalizowanie dwóch ważnych przedsięwzięć planistycznych. Jednym z nich jest plan zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego, którego sporządzenie sprzyjać będzie wypracowaniu kolejnych wspólnych projektów w ramach współpracy aglomeracyjnej. Drugie przedsięwzięcie dotyczy aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, co pozwoli udrożnić i przyspieszyć prace na kolejnych planach miejscowych (w 2006 roku pokrycie miasta planami miejscowymi ma się zwiększyć do 30%).

⇒ Zdynamizowanie rozwoju zabudowy mieszkaniowej

- 1) realizacja Programu Rozwoju Mieszkalnictwa w zakresie planowanym na 2006 rok – przygotowanie terenów (sporządzenie planów miejscowych, zapewnienie dojazdu i odbiorników ścieków oraz w przypadku terenów gminnych przygotowanie ofert przestrzennych) pod różne formy zabudowy mieszkaniowej dla inwestorów prywatnych i instytucjonalnych - kontynuacja;**
- 2) realizacja Wieloletniego Programu Mieszkaniowego w zakresie planowanym na 2006 rok, w tym:**
 - a) budowa komunalnych budynków mieszkalnych przy ul. Górniczej 11-49 – zakończenie;**

- b) wsparcie budownictwa społecznego w ramach TBS poprzez pomoc przy budowie infrastruktury;
- 3) modernizacja ok. 330 mieszkań z zasobu komunalnego (lokale socjalne ok. 190, lokale zamienne ok. 140) -- kontynuacja;
- 4) marketing i promocja nieruchomości komunalnych przeznaczonych do obrotu cywilnoprawnego - kontynuacja;
- 5) realizacja programu dosprzedaży gruntów w celu poprawienia warunków gospodarowania na terenach mieszkaniowych;

⇒ **Przekształcenia własnościowe**

- 1) prywatyzacja komunalnego zasobu mieszkaniowego (sprzedaż ok. 2300 mieszkań);
- 2) intensyfikacja procesów uwłaszczeniowych, w tym przekształceń prawa użytkowania wieczystego w prawo własności;

⇒ **Prace rewitalizacyjne i porządkujące**

- 1) realizacja Programu Rewitalizacji Wrocławia – rozpoczęcie;
- 2) realizacja projektu zagospodarowania terenów zieleni na wyspie Słodowej - zakończenie;
- 3) przedsięwzięcia na rzecz kreowania „miejsc z klasą” w obszarze staromiejskim:
 - a) podniesienie jakości zabudowy i zagospodarowania wzdłuż ulic pomiędzy Rynkiem a rejonem placu Dominikańskiego – budowa nowej nawierzchni, poprawa estetyki niektórych kamienic, urządzenie małej architektury na ul. Oławskiej - kontynuacja;
 - b) rewitalizacja dzielnicy czterech świątyń – przedsięwzięcia w ramach I etapu urządzania ścieżki kulturowej, w tym: oznakowanie ścieżki, budowa nawierzchni na odcinkach tego wymagających, budowa kładki przez Fosę, poprawa estetyki niektórych kamienic, przygotowanie działań promocyjnych - kontynuacja;
- 4) promocja ofert przestrzennych w rejonie ul. Piłsudskiego oraz Ostrowa Tumskiego jako element procesu kreowania „miejsc z klasą” - kontynuacja;
- 5) opracowanie planu renowacji arkad wzdłuż ul. Ruskiej i jego realizacja na co najmniej 20% ich długości;
- 6) opracowanie planu rewitalizacji placu Nowy Targ;
- 7) przygotowanie planu rewitalizacji ul. Wita Stwosza;
- 8) odnowa zabudowy mieszkaniowej:
 - a) realizacja przedsięwzięć przyjętych w programie rewitalizacji wybranych obszarów zabudowy mieszkaniowej - rozpoczęcie;

- b) przebudowa i remont kamienic na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Miastem, MPEC i Kogeneracją S.A - zakończenie;
- c) odnowienie kilku budynków w ramach podnoszenia jakości zabudowy i zagospodarowania w rejonie ul. Jedności Narodowej - kontynuacja;
- 9) promocja ofert przestrzennych dla nowej zabudowy ulic Pomorskiej, Kurkowej oraz Kępy Mieszkańskiej - kontynuacja;
- 10) promocja XIX-wiecznych kamienic w ramach kreowania wrocławskich tras turystycznych - kontynuacja;
- 11) zakończenie sporządzania planów miejscowych dla Psiego Pola i Leśnicy w ramach porządkowania obszarów dawnych małych miast i wsi na obszarze Wrocławia;

⇒ **Przekształcenie nabrzeży Odry**

- 1) modernizacja bulwarów nad Odrą;
- 2) iluminacja Odry i jej nabrzeży - kontynuacja;
- 3) przygotowanie planu integracji obszarów akademickich wzdłuż Odry, w powiązaniu z przedsięwzięciem 1) w pakiecie *Współpraca z wyższymi uczelniami (Edukacja)* i przedsięwzięciem 2) w pakiecie *Restrukturyzacja przestrzenna*, w tym projektu przebudowy bulwarów od Gmachu Głównego Uniwersytetu do gmachu Głównego Politechniki Wrocławskiej;
- 4) działania zmierzające do budowy mariny na Kępie Mieszkańskiej pomiędzy mostami Uniwersyteckim a Pomorskim - kontynuacja;

⇒ **Centra usługowe**

- 1) prace związane z powstaniem wielofunkcyjnego akademickiego ośrodka usługowego przy placu Grunwaldzkim oraz wykreowania nowego ukształtowania i charakteru placu, w tym: przebudowa węzła komunikacyjnego – I etap, urządzenie zieleni – I etap - kontynuacja;
- 2) sporządzenie planów budowy lub rozbudowy następujących centrów usługowych: Centrum Południowe, Maślice Centrum, Korona - kontynuacja;

⇒ **Polepszanie standardu życia w osiedlach**

- 1) budowa infrastruktury technicznej i modernizacja ulic na osiedlach:
 - a) Oporów, Złotniki, Wojszyce, Partynice, Krzyki Południe, Klecina, Muchobór Wielki – kontynuacja;
 - b) Stabłowice - zakończenie;
 - c) Brochów, Jagodno, i Ołtaszyn – rozpoczęcie;

- 2) kontynuacja realizacji budowy infrastruktury podziemnej i dróg na osiedlu Kowale Ogrody – etap III;
- 3) budowa kanalizacji deszczowej w ul. Długopolskiej – Łądeckiej - zakończenie;
- 4) zakończenie zbrojenia terenu ulic: Północna, Potokowa, Ślężoujście i Maślicka;
- 5) budowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej, sieci wodociągowej, oświetlenia ulicznego i dróg na osiedlu Strachocin - Wojnów *UE – Fundusz Spójności – rozpoczęcie;
- 6) budowa kolektorów deszczowych odprowadzających wody deszczowe z osiedli Grabiszynek i Krzyki *UE – ZPORR;
- 7) zakończenie budowy kanalizacji sanitarnej w części ul. Jerzmanowskiej;
- 8) budowa lokalnej infrastruktury technicznej i dróg w obszarze istniejącej zabudowy na wrocławskich osiedlach w ramach inicjatyw lokalnych - kontynuacja;

⇒ **Restrukturyzacja przestrzenna obszarów przemysłowych**

- 1) przebudowa połączenia ul. Jedności Narodowej z ul. Trzebnicką;
- 2) opracowanie planu rewitalizacji budowli przemysłowych na obszarze Na Grobli, sporządzenie planu miejscowego - kontynuacja;

⇒ **Współpraca we Wrocławskim Obszarze Metropolitalnym**

- 1) realizacja kilku dalszych przedsięwzięć w ramach współpracy gmin i powiatów Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego;
- 2) zakończenie prac nad planem zagospodarowania przestrzennego Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego;

⇒ **Gospodarka przestrzenna**

- 1) aktualizacja *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wrocław* spowodowana zmianami ustawowymi pojawieniem się nowych uwarunkowań i celów rozwojowych – zakończenie;
- 2) ogólne podwyższenie poziomu i ochrona ładu przestrzennego poprzez sporządzenie co najmniej 25 planów miejscowych, przewiduje się w 2006 wzrost pokrycia uchwalonymi planami miejscowymi obszaru Miasta do ok. 30%;
- 3) wdrożenie aplikacji „rejestracja graficzna decyzji WAB”;
- 4) budowa systemu wyszukiwania terenów o różnym przeznaczeniu w obszarze Miasta – druga faza - kontynuacja;
- 5) zakończenie prac nad metodologią planowania przestrzennego, w tym ujednoczeniem zapisu planu miejscowego;

- 6) budowa systemów prognozowania ruchu ulicznego i systemów analiz przestrzennych – druga faza - kontynuacja;**
- 7) zintegrowanie archiwum budowlanego;**
- 8) organizacja II Kongresu Urbanistyki Polskiej.**

Edukacja

Różnorodność form, otwartość i nowatorstwo systemu kształcenia, warunkującego rozwój wszelkich umiejętności wrocławskich dzieci i młodzieży, będzie w 2006 roku priorytetem polityki oświatowej Wrocławia.

Działania w sferze edukacji w roku 2006 będą koncentrować się na indywidualizacji procesu dydaktycznego poprzez wdrożenie programów własnych, innowacji i eksperymentów pedagogicznych oraz zajęcia pozalekcyjne.

Kontynuowane będą przedsięwzięcia na rzecz osób niepełnosprawnych i o specyficznych potrzebach edukacyjnych poprzez szerokie poparcie pedagogiczne i psychologiczne w szkole oraz w poradnictwie.

Ważnym elementem polityki oświatowej staną się stypendia o charakterze socjalnym, a także wsparcie szkół i placówek w działaniach związanych z edukacją dzieci i młodzieży z wykorzystaniem funduszy unijnych.

Kontynuowane będą również przedsięwzięcia zmierzające do poprawy stanu zasobu oświatowego, mające na celu dostosowanie do wymogów społeczeństwa informacyjnego i eliminację barier architektonicznych. Inicjowane będą również wspólne działania z organizacjami pozarządowymi w zakresie kreowania aktywnych postaw w społeczeństwie obywatelskim, z wykorzystaniem funduszy unijnych.

⇒ Tworzenie warunków do zapewnienia jakości i efektywności kształcenia i wychowania

- 1) przygotowanie nauczycieli do nowej roli w społeczeństwie opartym na wiedzy;**
- 2) diagnozowanie wybranych obszarów działalności szkół i placówek oświatowych celem przeciwdziałania niepowodzeniom szkolnym;**
- 3) wprowadzenie systemu klasowego w szkołach miejskich wszystkich szczebli;**
- 4) upowszechnienie nauczania języków obcych, w tym zapewnienie ciągłości kształcenia dwujęzycznego w zakresie języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego oraz hiszpańskiego;**
- 5) wspieranie przedsięwzięć inicjowanych przez sieć szkół promujących edukację pro zdrowotną i ekologiczną;**
- 6) wdrażanie własnych programów edukacji kulturalnej, regionalnej, pro zdrowotnej, ekologicznej i doradztwa zawodowego;**
- 7) organizowanie systemu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka w różnych formach edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;**
- 8) wdrażanie technologii informacyjnych na wszystkich szczeblach edukacyjnych;**
- 9) umożliwienie wszystkim uczniom klas III szkoły podstawowej nauki pływania z wykorzystaniem basenów szkolnych, sportowych i miejskich;**
- 10) wspieranie systemu poradnictwa, w tym podnoszenie jakości pracy poradni psychologiczno – pedagogicznych;**

- 11) poszerzanie systemu wsparcia dla dzieci ze specyficznymi potrzebami oraz włączanie do aktywnego udziału rodziców;
- 12) rozszerzanie świadczenia pomocy dzieciom niepełnosprawnym w ramach kształcenia integracyjnego i edukacji włączającej;
- 13) podejmowanie działań w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niedostosowanej społecznie, zagrożonej wykluczeniem społecznym, wymagającej opieki logopedycznej i zajęć gimnastyki korekcyjnej;

⇒ **Ułatwienie startu zawodowego absolwentów**

- 1) dostosowywanie kierunków i struktury kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy, z uwzględnieniem strategii rozwoju Wrocławia i Województwa Dolnośląskiego oraz Regionu; Wrocławskiego Programu Rynku Pracy;
- 2) modernizacja bazy dydaktycznej do kształcenia umiejętności praktycznych kształcenia ogólnego i zawodowego;
- 3) kształtowanie postaw przedsiębiorczych i innowacyjnych wśród dzieci i młodzieży celem kreowania aktywnych zachowań na rynku pracy;
- 4) w ramach kształcenia ustawicznego tworzenie warunków do doskonalenia i przekwalifikowania dorosłych w różnych formach szkolnych i pozaszkolnych, w tym kształcenia na odległość;
- 5) działania wspierające inicjatywy na rzecz Szkolnych Ośrodków Kariery;
- 6) stworzenie systemu monitorowania i diagnozowania ścieżki edukacyjnej absolwentów;
- 7) wdrażanie systemu stypendialnego dla uczniów wrocławskich szkół i placówek oświatowych;

⇒ **Budowanie społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmacnianie regionalnej tożsamości wrocławian w zjednoczonej Europie**

- 1) wspieranie samorządności uczniowskiej oraz kreowanie młodzieżowych inicjatyw obywatelskich na rzecz szkoły, osiedla i Miasta do współtworzenia społeczeństwa obywatelskiego;
- 2) przygotowanie młodzieży do kontaktów międzynarodowych: upowszechnianie nauki języków obcych, promowanie liderów młodzieżowych podejmujących inicjatywy w ramach programów i funduszy europejskich, upowszechnianie wiedzy o kulturze europejskiej oraz zasad tolerancji i poszanowania inności;
- 3) wsparcie inicjatyw w zakresie organizacji aktywnego wypoczynku w oparciu o bazę szkoły oraz miejskie i regionalne ośrodki kultury, sportu i rekreacji;
- 4) kontynuowanie tworzenia na terenach cennych przyrodniczo kolejnych "ścieżek edukacyjnych" do realizacji ekologicznych programów nauczania;

⇒ **Programy poprawy stanu technicznego obiektów oświatowych**

- 1) **Budowa lub modernizacja infrastruktury sportowej:**
 - a) budowa bloku sportowego z biblioteką publiczną dla potrzeb Gimnazjum nr 13 przy ul. M. Reja – kontynuacja;
 - b) przebudowa basenu w Szkole Podstawowej nr 18 przy ul. Poznańskiej – kontynuacja;
 - c) modernizacja i przebudowa Kompleksu Edukacyjnego przy ul. Brücknera – kontynuacja;
 - d) wdrożenie *Programu budowy i przebudowy infrastruktury sportowej w placówkach oświatowych*;
- 2) **modernizacja budynków szkół i placówek oświatowych;**
 - a) przebudowa budynku Przedszkola nr 59 przy ul. Narcyzowej – kontynuacja;
 - b) przebudowa budynku Młodzieżowego Domu Kultury przy ul. Kołłątaja – rozpoczęcie;
 - c) przebudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 27 przy ul. Rumiankowej dla potrzeb Zespołu Szkolno-Przedszkolnego – kontynuacja;
 - d) rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 51 przy ul. Krępickiej – kontynuacja;
 - e) przebudowa Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 11 przy ul. Kamiennej – kontynuacja;
 - f) modernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4 przy ul. Sołtysowickiej – kontynuacja;
 - g) modernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 17 przy ul. Wieczystej – kontynuacja;
 - h) wdrożenie programów:
 - „Budowa i kompleksowa przebudowa budynków przedszkoli”,
 - „Budowa i kompleksowa przebudowa budynków szkół podstawowych”,
 - „Budowa i kompleksowa przebudowa budynków gimnazjów”,
 - „Budowa i kompleksowa przebudowa budynków szkół ponadgimnazjalnych”,
 - „Budowa i kompleksowa przebudowa budynków ośrodków i poradni”;

⇒ **Współpraca z wyższymi uczelniami**

- 1) włączanie środowisk akademickich do działań związanych z przekształceniem struktury szkolnictwa ponadgimnazjalnego;
- 2) dalsze wspieranie modernizacji, rozbudowy i budowy obiektów wyższych uczelni, w tym: wyznaczenie terenów pod kolejne obiekty Politechniki Wrocławskiej w rejonie ul. Na Grobli i pl. Społecznego;
- 3) dalsze działania na rzecz uruchomienia we Wrocławiu Europejskiego Instytutu Technologicznego;

- 4) kontynuacja programu "Wrocławska Magnolia" na najlepsze prace dyplomowe wrocławskich uczelni z zakresu ochrony środowiska;**
- 5) realizacja programu "Wrocławska Przestrzeń" na najlepsze prace dyplomowe wrocławskich uczelni z zakresu architektury, urbanistyki i gospodarki przestrzennej - kontynuacja;**
- 6) współpraca z Uniwersytetem Wrocławskim przy budowie planetarium;**
- 7) realizacja Programu Stypendialnego „Visiting Proffesors” - rozpoczęcie;**
- 8) wspieranie zdolnych studentów wrocławskich poprzez system stypendialny;**
- 9) przeprowadzenie diagnozy pracy poradni psychologiczno-pedagogicznych we współpracy z Dolnośląską Szkołą Wyższą „Edukacja”;**
- 10) realizacja Pałacu Cudów – Wrocławskiego Centrum Techniki jako miejsca edukacji i popularyzacji przedmiotów ścisłych.**

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz zapobieganie najgroźniejszym uzależnieniom i chorobom, zwłaszcza w środowiskach dzieci i młodzieży szkolnej, pozostaje jednym z priorytetowych kierunków polityki władz samorządowych Wrocławia. W tym zakresie planowana jest kontynuacja wdrażania programów z zakresu profilaktyki uzależnień i czynników podwyższonego ryzyka zdrowotnego.

Planowane na 2006 rok działania w obszarze pomocy społecznej nakierowane będą przede wszystkim na wspieranie rodzin, szczególnie wielodzietnych, w pełnieniu ich funkcji społecznych, opiekę nad dziećmi, ludźmi starszymi i osobami niepełnosprawnymi oraz ułatwianie startu życiowego młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze i resocjalizacyjne.

W dalszym ciągu podejmowane będą działania mające na celu aktywizację zawodową i społeczną osób znajdujących się w trudnej życiowej sytuacji i potrzebujących wsparcia.

Podstawą do efektywnej realizacji planowanych zadań jest dla władz Miasta partnerska współpraca z organizacjami pozarządowymi, których liczba i aktywność decyduje w znaczącym stopniu o rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

⇒ **Przekształcenia w systemie opieki zdrowotnej**

- 1) kontynuowanie przekształceń pozostałych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz wspieranie placówek lekarzy rodzinnych;**

⇒ **Modernizacja obiektów**

- 1) modernizacja obiektu ZOZ-u Szkół Wyższych przy ul. Chopina 5/7 – kontynuacja;**

⇒ **Profilaktyka**

- 1) wdrożenie programu *Redukcja szkód narkotycznych* (program metadonowy) ;**
- 2) realizacja programu z zakresu profilaktyki alkoholowej i uzależnień, narkomanii i AIDS - kontynuacja;**
- 3) kontynuacja programów promocji profilaktyki w zakresie głównych czynników podwyższonego ryzyka zdrowotnego;**
- 4) poprawa stanu zdrowotnego dzieci przez dofinansowanie kolonii letnich i zimowych z funduszy GFOŚiGW – kontynuacja;**

⇒ **Świadczenia socjalne**

- 1) realizacja Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej”;**

- 2) rozbudowa systemu wsparcia dla osób niesprawnych psychicznie i ich rodzin – kontynuacja (uruchomienie hostelu i domu dziennego wsparcia dla osób niesprawnych psychicznie przy ul. Okulickiego 2 oraz uruchamianie kolejnych mieszkań chronionych);
- 3) przygotowanie siedzib dla czterech Zespołów Terenowej Pracy Socjalnej oraz Zespołu ds. Osób Bezdomnych i Uchodźców;
- 4) utworzenie trzech placówek Rodzinnych Domów Dziecka;
- 5) przygotowanie Wielofunkcyjnej Placówki „Przyjazny Dom” przy ul. Chopina 9a celem przekazania do prowadzenia podmiotowi niepublicznemu;
- 6) uruchomienie placówki interwencyjnej;
- 7) usamodzielnienie wychowanków opuszczających placówki rodzinne i resocjalizacyjne, rodziny zastępcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich i ośrodki szkolno-wychowawcze;
- 8) zakończenie planowanych etapów dochodzenia przez placówki opiekuńczo-wychowawcze do standardów określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 9) utworzenie trzech placówek pogotowia rodzinnego - kontynuacja;
- 10) wspieranie specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, prawnego, psychologicznego, socjalnego w związku ze zwiększonymi potrzebami mieszkańców, w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- 11) wspieranie świetlic środowiskowych dla dzieci - kontynuacja;

⇒ **Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych**

- 1) realizacja programu „Wrocław bez barier”;
- 2) przedsięwzięcia ułatwiające dostęp do rynku pracy:
 - a) zatrudnianie osób niepełnosprawnych psychicznie na otwartym rynku pracy;
 - b) zwiększenie liczby miejsc w warsztatach terapii zajęciowej;
- 3) współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie szkoleń zawodowych i pośrednictwa pracy osób niepełnosprawnych;

⇒ **Przeciwdziałanie bezrobociu**

- 1) realizacja dwóch zadań wspierania zatrudnienia w ramach *Wrocławskiego Programu Rynku Pracy*, obejmującego następujące obszary: poprawę jakości usług świadczonych bezrobotnym, ograniczenia bezrobocia wśród osób z wyższym wykształceniem, poprawę startu zawodowego i życiowego absolwentów, pomoc bezrobotnym zagrożonym wykluczeniem oraz promocję zatrudnienia;
- 2) wspieranie zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez Centrum Integracji Społecznej;
- 3) wspieranie powstawania Klubów Integracji Społecznej
- 4) wspieranie powstawania spółdzielni socjalnych.

Ochrona i kształtowanie środowiska

Działania władz Miasta odnoszące się do tego obszaru funkcjonowania Wrocławia koncentrować się będą w 2006 roku w dalszym ciągu na wypracowaniu sposobu systemowego zarządzania stanem środowiska, jego ochrony oraz sukcesywnemu ograniczaniu uciążliwości związanych z gromadzeniem i odprowadzaniem odpadów oraz nieczystości, hałasem komunikacyjnym oraz zanieczyszczaniem powietrza i gleb. Tym kierunkom towarzyszyć będą przedsięwzięcia mające na celu przeciwdziałanie degradacji środowiska i utrzymywaniu go na stałym, wyjściowym poziomie.

Obok działań na rzecz systemowych rozwiązań podejmowane będą nadal przedsięwzięcia o charakterze doraźnym, mające poprawiać wizerunek Wrocławia w zakresie czystości i porządku, jak również uświadamiać mieszkańcom potrzebę dbałości o otoczenie przyrodnicze.

⇒ Zadania ogólne

- 1) **Wdrożenie Programu Ochrony Środowiska dla miasta Wrocławia;**
- 2) **Wdrożenie Planu Gospodarki Odpadami dla miasta Wrocławia;**
- 3) **prace nad systemem informacji o środowisku – kontynuacja;**
- 4) **realizacja Centrum Profilaktyki Weterynaryjno-Zootechnicznej w nowej lokalizacji wraz z przeniesieniem z ul. Skarbowców, w przypadku pozyskania partnera;**
- 5) **kontrola bezdomności zwierząt w mieście, – kontynuacja;**
- 6) **organizacja szkoleń z zakresu ochrony środowiska i ekologii - kontynuacja;**

⇒ Rozwój zasobów przyrodniczych

- 1) **nowe zalesienia – w zależności od pozyskiwania terenów – na powierzchni do 60 ha;**
- 2) **waloryzacja zieleni przyulicznej (w tym zieleni osi pl. Grunwaldzkiego) – kontynuacja;**
- 3) **remont Promenady Staromiejskiej na odcinku od ul. Krupniczej do pl. 1 Maja, w tym remont zbiornika Fosy Miejskiej;**
- 4) **zagospodarowanie Wyspy Opatowickiej – budowa Parku Przygody - zakończenie;**
- 5) **udrożnienie cieku wodnego w Parku Szczytnickim oraz odbudowa obiektu szaletu przy ul. Różyckiego;**
- 6) **kontynuacja rewitalizacji parków osiedlowych, w tym:**
 - a) **remont zbiornika wodnego przy ul. Maślickiej i zagospodarowanie terenów leśnych wokół zbiornika;**
 - b) **zakończenie realizacji budowy parku osiedlowego przy ul. Bajana (Gądów);**

⇒ **Ograniczenie uciążliwości**

- 1) rekultywacja składowiska odpadów „Maślice” – zakończenie;
- 2) wdrażanie i realizacja ustaleń zawartych w powiatowym i gminnym planie gospodarki odpadami, w tym:
 - a) organizowanie oraz prowadzenie selektywnej zbiórki i segregacji odpadów przydatnych do odzysku lub przeznaczonych do unieszkodliwienia, oraz współdziałanie z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w zakresie gospodarowania tego rodzaju odpadami;
 - b) przetwarzanie odpadów pochodzących z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, w sposób umożliwiający ich ponowne wykorzystanie;
 - c) organizowanie akcji związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie miasta;
 - d) bieżąca likwidacja dzikich wysypisk;
 - e) kontrola prawidłowości wykonywania działalności przez przedsiębiorców działających w oparciu o wydane przez Prezydenta Wrocławia zezwolenia w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi;
 - f) kontrola utrzymania czystości i porządku na nieruchomościach, ulicach, placach i terenach otwartych, w szczególności na nieruchomościach będących w dyspozycji Gminy;
 - g) podejmowanie czynności mających na celu przejęcie przez Gminę, w trybie wykonawstwa zastępczego, obowiązków właścicieli nieruchomości wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w razie niewykonywania przez nich tych obowiązków;
 - h) zapewnienie czystości i porządku na nieruchomościach będących w dyspozycji Gminy, a nie pozostających w jakimkolwiek prawnym władaniu osób trzecich;
 - i) prowadzenie bieżących wykazów istniejących na terenie Gminy instalacji i urządzeń służących do gospodarowania odpadami;
 - j) współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi Gminy w zakresie monitoringu instalacji i urządzeń służących do gospodarowania odpadami;
 - k) prowadzenie rekultywacji składowisk odpadów komunalnych;
 - l) zwiększenie skuteczności (rozszerzenie) kontroli likwidacji odprowadzeń nieczystości ciekłych w kolejnych nieskanalizowanych osiedlach, w tym zastosowanie „wykonawstwa zastępczego” - kontynuacja;
- 2) przedsięwzięcia zmierzające do ograniczenia uciążliwości spowodowanych nadmiernym hałasem, w tym:
 - a) budowa kolejnych ekranów akustycznych przy ul.: Karkonoskiej, Kromera – kontynuacja;

- b) sporządzenie mapy akustycznej Wrocławia;**
- 3) zmniejszenie uciążliwości zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie modernizacji kotłowni, działanie automatycznych stacji zanieczyszczeń powietrza - kontynuacja;**
- 4) badania i monitoring gleb i roślin na obszarach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami na terenie miasta - kontynuacja.**

Rekreacja i sport

W 2006 roku kontynuowane będą przedsięwzięcia służące tworzeniu warunków umożliwiającym mieszkańcom Wrocławia uczestnictwo w różnych formach całorocznego wypoczynku oraz imprezach sportowych na najwyższym poziomie. Celem tych przedsięwzięć pozostaje zarówno znacząca poprawa jakości życia wrocławian w zakresie aktywnego wypoczynku i upowszechnienie zdrowego trybu życia, jak również zwiększenie atrakcyjności turystycznej miasta, także w kontekście działań pro gospodarczych.

Wśród planowanych w 2006 roku przedsięwzięć inwestycyjnych wybija się dokończenie budowy aquaparku, modernizacja stadionu oraz budowa sztucznych muraw piłkarskich. Wzbogaceniu bazy rekreacyjnej i sportowej Wrocławia służyć będzie rozpoczęcie prac związanych z przywróceniem w pełni funkcji Stadionu Olimpijskiego. Prowadzone będą też dalsze działania na rzecz rekreacyjnego wykorzystania rzeki Odry i jej nabrzeży oraz zasobów miejskiej zieleni.

⇒ Rekreacja w ruchu

- 1) budowa aquaparku wraz z krytą pływalnią – zakończenie;**
- 2) budowa ok. 10 sztucznych muraw piłkarskich wraz z oświetleniem oraz drugiej krytej murawy ;**
- 3) poszerzenie oferty rekreacyjnej – letniej o tereny do uprawiania sportów plażowych, zimowej o zwiększenie dostępności lodowisk –II etap;**
- 4) modernizacja kompleksu sportowo-rekreacyjnego przy ul. Lotniczej;**
- 5) rozbudowa lokalnych centrów rekreacyjnych:**
 - a) przygotowanie koncepcji rozbudowy Centrum Rekreacji Kłokoczyce;**
 - b) dokończenie rozbudowy Centrum Rekreacji przy ul. Krajewskiego;**
 - c) rozbudowa Centrum Rekreacji Spiska;**
- 6) zwiększenie zakresu finansowania sportu młodzieżowego i szkolnego poprzez kontynuację programu Młodzieżowych Centrów Sportu oraz w oparciu o system Grup Szkoleń Podstawowych;**
- 7) rozwinięcie i kontynuacja programu Trener Osiedlowy wraz z uzupełnieniem infrastruktury wykorzystywanych boisk;**
- 8) działania związane z turystycznym wykorzystaniem Odry:**
 - a) opracowanie mapy wodnych szlaków turystycznych na Odrze we Wrocławiu - kontynuacja;**
 - b) aktywizacja sportowej, rekreacyjnej i turystycznej działalności na rzece Odrze, w tym przywrócenie przedwojennej funkcji Zatoki Gondoli;**
- 9) opracowanie projektu budowy Hali Sportów Narciarskich;**
- 10) poszerzenie Otwartych Mistrzostw Wrocławia o nowe dyscypliny;**

⇒ **Sport**

- 1) modernizacja stadionu piłkarskiego przy ul. Oporowskiej w celu dostosowania go do wymogów PZPN dla stadionów piłkarskich I ligowych – kontynuacja;
- 2) przygotowanie projektu kompleksowej przebudowy i modernizacji Stadionu Olimpijskiego;
- 3) Otwarcie Centrum Sportów Ekstremalnych w dawnej zajezdni autobusowej przy ul. Legnickiej;
- 4) wsparcie imprez sportowych wysokiej rangi promujących Wrocław, w tym:
 - a) *Grand Prix na Żuźlu* i *Tour de Pologne*;
 - b) zorganizowanie kolejnego *Maratonu Wrocław* jako imprezy międzynarodowej;
 - c) organizacja Wrocławskiej Olimpiady Młodzieży;
 - d) organizacja Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży (łyżwiarstwo);
- 5) udostępnianie hali sportowo-widowiskowej Orbita na rozgrywki w sportach drużynowych – kontynuacja;
- 6) reforma Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego przy ul. Parkowej;
- 7) opracowanie nowego systemu stypendiów dla młodzieży uzdolnionej sportowo.

Kultura

W polityce władz Wrocławia w odniesieniu do sfery kultury dominują dwa kierunki działań. Pierwszy z nich wiąże się z konsekwentnym umacnianiem pozycji miasta na mapie kulturalnej kraju jako ważnego ośrodka tradycji, awangardy i edukacji kulturalnej; drugi – z budowaniem na forum europejskim wizerunku miejsca oryginalnych wydarzeń artystycznych i kulturalnych o wysokiej randze.

Planowane w 2006 roku przedsięwzięcia służyć będą realizacji tych kierunków, ze szczególnym uwzględnieniem zdarzeń muzycznych i literacko-teatralnych. Obok dominującej roli działań w obszarze tzw. kultury wysokiej nadal prowadzona będzie organizacja imprez masowych i okolicznościowych, sprzyjających zarówno procesom integracyjnym, jak też promocji Wrocławia na poziomie regionalnym i ponadregionalnym.

Wśród działań służących zabezpieczeniu i promowaniu materialnego dorobku dziedzictwa kulturowego znajdują się nowe przedsięwzięcia o charakterze instytucjonalnym, związane z przechowaniem dorobku myśli technicznej i chlubnych tradycji polityczno-społecznych.

⇒ Oferta kulturalna Wrocławia

- 1) przedsięwzięcia w ramach współpracy i promocji kultury wrocławskiej na forum europejskim:
 - a) wsparcie dla projektów kulturalnych o najwyższej randze i znaczeniu dla Miasta, w tym: Wrocław Non Stop, Festiwalu *Wratislavia Cantans*, 27. Przeglądu Piosenki Aktorskiej, Nagrody miesięcznika *Odra*, Festiwalu Nauki oraz kolejnych realizacji Opery Dolnośląskiej;
 - b) wsparcie dla projektów realizujących dialog kultury wrocławskiej z kulturą europejską, promujące Wrocław jako jedno z kulturalnych centrów Europy Środkowej: Festiwal *Ukraina Viva*, Festiwal Kultury Białoruskiej, Festiwal Wyszehradzki, Międzynarodowy Festiwal Opowiadania, a także Międzynarodowy Festiwal Twórczości Telewizyjnej;
 - c) współpraca z polskimi instytutami kultury (Praga, Budapeszt);
 - d) rozpoczęcie prac nad uruchomieniem nowego cyklu imprez plenerowych *Kultury Europy (Dni Państw)*;
 - e) prace nad ustanowieniem Literackiej Nagrody Europy Środkowej: *Angelus Wratislaviensis* - kontynuacja;
- 2) działania związane z kreowaniem Wrocławia na liczący się ośrodek życia muzycznego:
 - a) wsparcie dla projektów promujących muzykę dawną i kameralną: program *Forum Musicum*, *Wieczory Tumskie*, *Maj z Muzyką Dawną*, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej;
 - b) kontynuacja cyklu wydawnictwa płytowego *1000 lat muzyki we Wrocławiu*;

- c) przygotowanie kolejnego Festiwalu *Jazz Nad Odrą* oraz Festiwalu *Musica Polonica Nova*;
- d) opracowanie programu i rozpoczęcie cyklu koncertów przy Hali Stulecia;
- 3) wsparcie dla działań kreujących Wrocław jako ośrodek sztuki nowoczesnej, w tym:
 - a) wsparcie dla niezależnych grup teatralnych (np.: *Pieśń Kozła, Ad Spectatores*);
 - b) uruchomienie Centrum Sztuki WRO oraz kontynuacja tworzenia wrocławskiej kolekcji sztuki współczesnej przy udziale stowarzyszenia Dolnośląska Zachęta Sztuk Pięknych;
 - c) dalsze wspieranie plenerowej działalności artystycznej;
 - d) opracowanie koncepcji i rozpoczęcie tworzenia nowoczesnego Centrum Ceramiki i Szkła;
 - e) kontynuacja programu *Kultura na lato*, w tym: sceny letnie, teatry, Arsenał, Festiwal Gitarowy;
 - f) rozpoczęcie programu *Lato na wyspie – Wyspa Słodowa*;
 - g) organizacja międzynarodowego festiwalu filmowego;
- 4) przedsięwzięcia rozwijające tradycje literackie i teatralne Wrocławia:
 - a) organizacja kolejnego Międzynarodowego Festiwalu Opowiadania i Festiwalu *Port Literacki Wrocław*;
 - b) Wrocławska Nagroda Teatralna oraz Wrocławska Nagroda Muzyczna - kontynuacja;
 - c) kontynuacja programu *„Pan Tadeusz” we Wrocławiu*;
 - d) przygotowania organizacyjne Światowego Roku Grotowskiego we Wrocławiu – kontynuacja;
 - e) organizacja obchodów urodzin Tadeusza Różewicza;
- 5) organizacja imprez masowych i okolicznościowych (3 maja, 31 sierpnia – Święto Solidarności, 11 listopada, Boże Narodzenie i Sylwester) – kontynuacja;
- 6) opracowanie koncepcji imprez *Wrocław ku Odrze*;
- 7) realizacja Pomnika Wspólnej Pamięci;
- 8) wdrażanie nowej polityki grantowej; konkursy, standardy oczekiwań, monitorowanie efektów - kontynuacja;
- 9) wdrożenie nowej polityki dotacyjnej wobec miejskich instytucji kultury;
- 10) kontynuacja programu *Promocja wrocławskiej kultury*;
- 11) realizacja programu stypendiów i nagród dla wyróżniających się artystów i twórców;

⇒ **Rozbudowa i modernizacja obiektów kultury**

- 1) prace przygotowawcze do budowy sali koncertowej przy pl. Wolności;
- 2) przedsięwzięcia modernizacyjne w obiektach kultury:
 - a) modernizacja pałacu Spätgena - zakończenie;
 - b) modernizacja zabytkowego budynku Biura Wystaw Artystycznych przy ul. Wita Stwosza;

- c) przebudowa lub modernizacja jednego obiektu na potrzeby Centrum Kultury Agora – rozpoczęcie.
- 3) rozpoczęcie prac projektowych dla Muzeum Solidarności i Walki z Totalitaryzmem;
- 4) rozbudowa projektu *Western City*;
- 5) przebudowa Teatru Muzycznego – Operetki Wrocławskiej *UE;
- 6) remont i modernizacja Muzeum Architektury we Wrocławiu *UE;
- 7) remont i modernizacja Centrum Kultury „Zamek” UE;
- 8) rozpoczęcie prac nad przygotowaniem nowego miejsca na duże imprezy plenerowe we Wrocławiu;

⇒ **Upowszechnianie i edukacja**

- 1) program *Teatralne Lato* – wakacyjne warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach programu Prezydenta Wrocławia – kontynuacja;
- 2) realizacja strategii rozwoju bibliotek, w tym dalsze zwiększanie liczby stanowisk umożliwiających korzystanie z Internetu w oddziałach Miejskiej Biblioteki Publicznej;
- 3) przygotowanie programu *Kultura dla Seniorów* - kontynuacja;
- 4) stworzenie Ośrodka Dokumentacji Kultury przy Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich - kontynuacja;

⇒ **Dziedzictwo kulturowe**

- 1) kontynuacja działań zmierzających do wpisania zespołu Hali Ludowej na Światową Listę Dziedzictwa Kulturowego UNESCO;
- 2) wsparcie remontu Hali Ludowej;
- 3) wsparcie dla Zakładu Narodowego im. Ossolińskich;
- 4) wsparcie prac konserwatorskich, głównie wzdłuż trasy Rynek – Ostrów Tumski – kontynuacja;
- 5) budowa zegara słonecznego przy ul. Świętokrzyskiej;
- 6) opracowanie i wdrożenie koncepcji zagospodarowania zabytkowych tramwajów Wrocławia;
- 7) przeprowadzenie prac konserwatorskich i rewaloryzacji elewacji zabytkowego budynku Teatru Lalek – zakończenie.

3. Polityka finansowa miasta

Założenia dotyczące polityki finansowej Miasta

Zmiany związane z przystąpieniem Polski do struktury zjednoczonej Europy otworzyły dla Miasta szereg nowych możliwości wynikających przede wszystkim z możliwości pozyskania dotacji ze środków unijnych. Oznacza to dla Miasta perspektywę szeroko pojętego rozwoju, obejmującego nie tylko sferę publiczną, lecz również sektor prywatny, którego podmioty mogą także występować o wsparcie działań mających na celu wyrównanie szans, rozwój strukturalny i walkę z bezrobociem. Tak szerokie możliwości rozwoju stanowią swoiste wyzwanie dla Miasta, które musi sprostać swoim podstawowym i najważniejszym zadaniom społecznym i jednocześnie wykorzystać szanse pozyskania środków unijnych na dalszy rozwój. Z tym wiążą się również wyznaczane cele strategiczne polityki finansowej Miasta w roku 2006 oraz w latach kolejnych, takie jak:

- planowanie struktury wydatków budżetowych na zadania gminy w perspektywie rocznej i wieloletniej z uwzględnieniem ich skutków finansowych w wydatkach i dochodach budżetowych w latach kolejnych,
- monitorowanie sytuacji gospodarczej Miasta i dostosowanie polityki dochodowej do aktualnych potrzeb Miasta i możliwości jego mieszkańców,
- współpraca z podmiotami działającymi w poszczególnych obszarach gospodarki lokalnej, obejmująca między innymi wsparcie działań innowacyjnych i starań o środki unijne,
- analiza efektywności nowych form i źródeł finansowania zadań Miasta,
- stałe monitorowanie płynności finansowej bieżącej i średniookresowej przy uwzględnieniu bardziej złożonej struktury wydatków, obejmującej nie tylko realizację zadań bieżących oraz wydatków inwestycyjnych, lecz również prefinansowanie wydatków unijnych,
- bieżąca aktualizacja i weryfikacja harmonogramu dochodów i wydatków umożliwiająca utrzymywanie optymalnego poziomu wolnych środków.

Miasto może, w ramach zatwierdzonych priorytetów Narodowego Planu Rozwoju indywidualnie kształtować własny rozwój, a także wspierać i aktywizować gospodarkę lokalną.

W roku 2006 kontynuowana będzie realizacja zadań współfinansowanych ze środków unijnych oraz przedakcesyjnego funduszu ISPA. Ze względu na fakt, iż znaczna część środków z UE będzie wpływać do miasta na zasadzie refundacji wydatków już poniesionych, niezwykle istotną pozycją w budżecie miasta na rok 2006 będzie zabezpieczenie własnych środków na realizację nowych zadań inwestycyjnych oraz środków na prefinansowanie części refundowanej.

Działania, mające na celu realizację zadań strategicznych w 2006 r.:

- 1) opracowanie budżetu miasta uwzględniającego potrzeby mieszkańców i jednocześnie zapewniającego rozwój gospodarki lokalnej w oparciu o realizowane zadania inwestycyjne;**
- 2) przygotowanie projektów, na które planowane jest pozyskanie funduszy unijnych;**
- 3) realizacja zadań zatwierdzonych do finansowania z funduszy UE z uwzględnieniem założeń w zakresie przepływów pieniężnych i poziomu nadwyżki operacyjnej w trakcie roku budżetowego;**
- 4) nadzór nad terminową realizacją dochodów i wydatków, zgodnie z ustalonym harmonogramem;**
- 5) wprowadzenie jednolitego systemu finansowo –księgowego, w ramach zintegrowanego systemu informatycznego;**
- 6) nadzór nad gospodarnym i celowym wykorzystywaniu środków przekazywanych jednostkom gminy oraz innym podmiotom realizującym zadania Miasta;**
- 7) włączenie kolejnych jednostek organizacyjnych do budżetowania zadaniowego;**
- 8) zarządzanie zobowiązaniami i należnościami:**
 - a) zapewnienie efektywnego wydatkowania środków przekazywanych jednostkom gminy oraz innym podmiotom realizującym zadania Miasta;**
 - b) wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego umożliwiającego bieżącą ocenę poziomu realizacji budżetu;**
- 9) analiza przepływów pieniężnych i zapewnianie odpowiedniego poziomu nadwyżki operacyjnej - bieżąca ocena możliwości finansowych gminy w kontekście zaplanowanych zadań w oparciu o:**
 - a) analizę całkowitej wartości zadania – dla grupy zadań powiązanych ze sobą;**
 - b) informacje dotyczące bieżącego wykonania dochodów własnych oraz efektywności poszczególnych źródeł dochodów;**
 - c) ocenę poziomu rozwoju gospodarki lokalnej pod kątem jej zdolności do generowania dochodów oraz potrzeb, które będą mieć istotny wpływ na plan wydatków w budżecie bieżącym i budżetach lat następnych;**
 - d) bieżący monitoring danych gromadzonych w Centralnym Rejestrze Zobowiązań oraz kontynuacja prac nad Centralnym Rejestrem Należności.**

Założenia dotyczące dochodów Miasta

Obowiązujący system finansów samorządowych, wprowadzony ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z 13 listopada 2003 r. zmienił strukturę dochodów j.s.t., ograniczając dotacje i subwencje, a wzmacniając dochody własne budżetów samorządowych. Zmiana ta ma jednak charakter przejściowy, bowiem przepisy ustawy nie porządkują w całości finansów j.s.t., pozostawiając pewne sfery, które nadal są finansowane częściowo z budżetu państwa, a częściowo z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Mimo zmniejszenia uzależnienia miasta od transferów z budżetu centralnego, elastyczność w generowaniu dochodów miasta pozostaje nadal ograniczona, ponieważ miasto nie ma wpływu na wysokość stawek podatków stanowiących dochód budżetu państwa, które w znacznym stopniu składają się na dochody miasta.

W związku z powyższym prognozując wysokość dochodów miasta na rok 2006 i lata następne oparto się na istniejącym stanie prawnym w tym zakresie, uwzględniając prognozowany poziom inflacji i wzrostu gospodarczego.

Kształtowanie polityki dochodowej

Obowiązująca ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z 13 listopada 2003 r. określa szczegółowy wykaz dochodów miasta na prawach powiatu.

Są nimi w szczególności:

- ◆ wpływy z podatków: od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych, spadków i darowizn, od posiadania psów, od czynności cywilno prawnych i od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej;
- ◆ wpływy z opłat: skarbowej, eksploatacyjnej, opłat innych (uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów) oraz opłat lokalnych (ustalonych w oparciu o ustawę o podatkach i opłatach lokalnych);
- ◆ udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa z tytułu:
 - wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na terenie miasta :
 - dla gminy - 39,34 %,
 - dla powiatu - 10,25 %,
 - wpływów za podatku dochodowego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, mających siedzibę na terenie miasta:
 - dla gminy - 6,71 %;
 - dla powiatu - 1,40 %;

- ◆ dochody z majątku miasta;
- ◆ część oświatowa subwencji ogólnej dla gminy i powiatu;
- ◆ dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gminy oraz wpłaty od zakładów budżetowych;
- ◆ dotacje celowe na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami;
- ◆ odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych miasta.

Zgodnie z art. 4 i 5 ustawy dochody miasta na prawach powiatu stanowiąc mogą również inne wpływy, m.in.: inne dotacje celowe, dotacje z funduszy celowych i środki finansowe ze źródeł zagranicznych nie podlegające zwrotowi, odsetki, dywidendy od kapitału wniesionego do spółek, dochody z kar pieniężnych i grzywien, określonych odrębnymi przepisami.

Założenia w zakresie polityki dochodowej zorientowane są na zwiększenie wysokości pozyskiwanych dochodów z określonych źródeł, zwłaszcza dochodów własnych miasta. Miasto posiada możliwości kształtowania polityki w zakresie dochodów własnych poprzez:

- ◆ ustalanie przez Radę Miejską stawek podatkowych w granicach określonego przepisami prawa pułapu w podatkach od nieruchomości, od środków transportowych, od posiadania psów oraz opłaty targowej;
- ◆ stosowanie indywidualnych ulg w zapłacie podatków przypisanych gminie oraz możliwość wprowadzania zwolnień innych niż ustawowe;
- ◆ określanie przez Radę Miejską zasad gospodarowania majątkiem w zakresie nabywania, zbywania i obciążania zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu.

Wydatki budżetu Miasta

Zrównoważony rozwój Miasta wymaga właściwej alokacji środków na poszczególne sektory i zadania. W budżecie zabezpieczone są środki zarówno na realizację zadań własnych, jak i zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zleconych ustawami, realizowanych przez gminę i powiat.

Prognoza wydatków ogółem na rok 2006 i lata następne została ustalona z uwzględnieniem realnego poziomu przyszłych dochodów budżetowych Miasta, a także koniecznością wygenerowania wysokiego poziomu nadwyżki wolnych środków w budżecie. Konieczne jest zabezpieczenie wkładu własnego na realizację projektów inwestycyjnych, jak również wydatków związanych z obsługą zadłużenia oraz spłatą rat kredytów, pożyczek i wykupem obligacji komunalnych. Ponadto w prognozie wydatków inwestycyjnych zaplanowano środki na rezerwy

inwestycyjne, które umożliwią realizację zadań przeznaczonych do współfinansowania z funduszy unijnych oraz wspieranie inwestycji realizowanych na terenie Miasta.

1. Wydatki bieżące

Prowadzona polityka w zakresie wydatków bieżących w roku 2006 będzie zmierzała przede wszystkim do utrzymania ich na poziomie niezbędnym dla zapewnienia realizacji zadań nałożonych na miasto, zwłaszcza w dziedzinie polityki społecznej oraz właściwego funkcjonowania jednostek organizacyjnych. Wydatki na obsługę zadłużenia Miasta przyjęte zostały odpowiednio do prognozy zadłużenia w poszczególnych latach.

2. Wydatki inwestycyjne

Rok 2006 będzie kolejnym rokiem w którym utrzymany będzie wysoki poziom inwestycji z możliwym pełnym wykorzystaniem środków z Unii Europejskiej, przewidzianych dla Miasta. W tym celu na wydatki majątkowe (inwestycje i remonty kapitałowe) przewiduje się przeznaczyć około 25% wydatków ogółem, zabezpieczając w tym środki na wkład własny do programów i projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, bowiem im większe będą wygoszodarowane na ten cel kwoty, tym bardziej realne będzie zasilenie ze strony Wspólnoty. Rok 2004 i 2005 był okresem kompleksowego przygotowywania dokumentacji i dopracowywania wniosków. Dlatego też, w planie inwestycyjnym na rok 2006 w pierwszej kolejności uwzględniono zadania kontynuowane oraz zadania, dla których przygotowane zostały wnioski o pozyskanie środków unijnych. Wszystkie zamierzenia inwestycyjne zostały ujęte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym (WPI) na lata 2004 – 2008 oraz w zestawieniu zadań inwestycyjnych przewidzianych do współfinansowania z funduszy strukturalnych i funduszu spójności.

Ponadto w roku 2006, w celu skutecznej realizacji opracowanych programów kontynuowana będzie współpraca z europejskimi instytucjami finansowymi, takimi jak: Europejski Bank Inwestycyjny oraz Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

W roku 2006 kontynuowane będą przedsięwzięcia unijne w ramach następujących sektorów:

⇒ **Komunikacja**

- ◆ Rozwój powiązań komunikacyjnych obejmujących następujące projekty:
 1. budowa Obwodnicy Śródmiejskiej od ul. Grabiszyńskiej do ul. Szwajcarskiej we Wrocławiu;
 2. przebudowa wiaduktu w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu – droga nr 347;

3. przebudowa pl. Grunwaldzkiego we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 8;
4. przebudowa mostu Szczytnickiego we Wrocławiu – ciąg drogi krajowej nr 8;
5. przebudowa ul. Żmigrodzkiej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 5;
6. przebudowa Mostów Warszawskich we Wrocławiu;
7. przebudowa ciągu ulic Kromera - Krzywoustego we Wrocławiu od pl. Kromera do ul. Brücknera;
8. przebudowa ul. Sienkiewicza we Wrocławiu (od ul. Sępa-Szarzyńskiego do ul. Bujwida);
9. przebudowa Średnicowej Linii Tramwajowej Północ - Południe we Wrocławiu;
10. przebudowa ul. Strzegomskiej we Wrocławiu od ul. Nowodworskiej do ul. Granicznej;

⇒ **Gospodarka przestrzenna i mieszkalnictwo**

- ◆ Polepszanie standardu życia w osiedlach:
 1. budowa infrastruktury drogowej dla obszaru aktywności gospodarczej "Drzymały" we Wrocławiu;
 2. transfer wiedzy do przedsiębiorstw Dolnego Śląska poprzez Staże Absolwentów Politechniki Wrocławskiej;
 3. szkolenia dla pracowników MOPS;
 4. cykl szkoleń „Moja firma w Europie” dla bezrobotnych poniżej 25 roku życia, deklarujących chęć podjęcia własnej działalności gospodarczej;
 5. cykl szkoleń dla kobiet planujących podjęcie działalności gospodarczej;
 6. „Poprawa jakości wody we Wrocławiu”. Zakres projektu obejmuje budowę sieci wodociągowo - kanalizacyjnej na osiedlach Stabłowioce, Muchobór Wielki, Oporów I i II, Klecina I i II, Złotniki, Ołtaszyn, Wojszyce, Partynice, Krzyki Południe, Grochów i Jagodno, budowę kolektora Ślęza i Bystrzyca, budowę zakładów produkcji wody Na Grobli;

⇒ **Edukacja**

◆ Podnoszenie jakości kształcenia:

1. zwiększenie udziału poradni psychologiczno – pedagogicznych w obszarze upowszechniania badań potencjału intelektualnego i umiejętności;
 2. pomoc stypendialna dla uczniów wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych;
- ◆ współpraca z wyższymi uczelniami;
3. wyrównywanie szans poprzez programy stypendialne - pomoc stypendialna dla studentów;

⇒ **Kultura**

◆ Rozbudowa i modernizacja obiektów kultury:

1. remont i modernizacja Muzeum Miejskiego Wrocławia - II etap;

⇒ **Międzynarodowe**

1. Green Regional Development Programme (wymiana doświadczeń w zakresie ochrony środowiska - wypracowanie nowych praktyk);
2. Via Regia (prace studialne, wzmocnienie współpracy między podmiotami planowania i zagospodarowania przestrzennego w zakresie rozwiązań infrastruktury komunikacyjnej, opracowanie dokumentacji obejmującej zagadnienia związane ze wzmocnieniem korytarza komunikacyjnego „VIA REGIA IIIC”);
3. INTRREG III B CADSES – zmiana zarządzania centrami miast (model ruchu pieszego w aglomeracjach miejskich);

⇒ **Zarządzanie miastem**

◆ Obsługa klienta:

1. budowa Wrocławskiego Publicznego Systemu Informacji Przestrzennej.

Zadania planowane do współfinansowania ze środków unijnych i przygotowywane do realizacji w 2006r:

⇒ **Komunikacja**

1. przebudowa multimodalnego węzła komunikacyjnego – pl. Powstańców Wielkopolskich, etapy 1-2;
2. przebudowa ul. Borowskiej – łącznik Nowej Akademii Medycznej z Obwodnicą Śródmiejską Wrocławia;

3. budowa drogi łączącej autostradę A-4 z Portem Lotniczym we Wrocławiu;
4. przebudowa ul. Lotniczej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 94;
5. Przebudowa ul. Krakowskiej we Wrocławiu od al. Armii Krajowej do ul. Karwińskiej;
6. Przebudowa ul. Ślężnej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 8;
7. Przebudowa ul Bardzkiej we Wrocławiu;

⇒ **Kultura**

- ◆ Rozbudowa i modernizacja obiektów kultury:
 1. przebudowa Teatru Muzycznego „Capitol” – Operetki Wrocławskiej;
 2. remont i modernizacja Centrum Kultury „Zamek” we Wrocławiu;
 3. remont i modernizacja Muzeum Architektury we Wrocławiu;

⇒ **Bezpieczeństwo publiczne**

- ◆ Ochrona przeciwpowodziowa:
 1. Budowa wału przeciwpowodziowego dla osiedla Kozanów we Wrocławiu;

Rating Standard & Poor's

Kontynuowanie szerokiego programu inwestycyjnego we Wrocławiu powoduje konieczność korzystania z finansowania środkami obcymi. Dotychczasowa współpraca z bankami układa się bardzo dobrze, czego wymiernym efektem jest możliwość uzyskiwania korzystnych warunków finansowych i niski koszt pozyskania kapitału. Świadectwem wiarygodności kredytowej miasta są wysokie oceny przyznawane przez agencję ratingową Standard and Poor`s. Dzięki ratingowi banki i potencjalni inwestorzy otrzymują niezbędne informacje gospodarcze o mieście, pomocne przy podejmowaniu decyzji dotyczących lokowania kapitału.

Aktualna ocena dokonana przez niezależną agencję ratingową Standard & Poor's to BBB z perspektywą stabilną. W ocenie tej podkreślono poprawiające się wyniki budżetowe oraz podejmowane działania miasta w zakresie redukcji zadłużenia. Podkreślono stabilizację gospodarki finansowej Miasta i konsekwentną realizację przyjmowanych w kolejnych latach założeń społeczno - gospodarczych, w tym zwłaszcza wysoko oceniono bieżącą kontrolę wydatków budżetowych. Wysoko została oceniona również gospodarka lokalna i zdolność miasta do pozyskiwania nowych inwestorów z różnych sektorów i branż, tym bardziej, że aktywności gospodarczej sprzyja strategia rozwoju konsekwentnie realizowana przez Miasto.

Sytuacja finansowa miasta – wskaźniki

W ocenie kondycji finansowej i zdolności kredytowej miasta ważnymi czynnikami są wskaźniki zadłużenia określone w ustawie o finansach publicznych oraz wysokość bieżącej nadwyżki operacyjnej i poziom wolnych środków. Prognozuje się, iż w roku 2006 i kolejnych latach ustawowe wskaźniki będą utrzymywane na bardzo bezpiecznym poziomie, umożliwiającym utrzymanie szerokiego marginesu na wypadek otrzymania większego finansowania ze środków UE lub nieprzewidzianych okoliczności w zakresie wysokości środków uzyskanych z budżetu państwa.

Kolejnym ważnym czynnikiem odzwierciedlającym kondycję finansową Miasta jest wielkość nadwyżki operacyjnej. Wielkość ta wyznacza bowiem poziom i tempo realizacji programu inwestycyjnego Miasta. Utrzymanie natomiast wysokiego tempa rozwoju inwestycji pozwala na stały rozwój Miasta i gospodarki lokalnej. Dla obecnych w Mieście i zainteresowanych współpracą z Miastem inwestorów istotną rolę ma wiarygodność kredytowa – oceniona przez niezależną agencję ratingową na wysokim poziomie z bezpieczną, stabilną prognozą, a także dobra kondycja finansowa Miasta. Warunki te umożliwiły Miastu pozyskanie środków funduszy europejskich na realizację zadań zgłoszonych do finansowania z tych źródeł.

Poziom wolnych środków po pomniejszeniu o koszty obsługi zadłużenia (raty kapitałowe i odsetki), powinien kształtować się na poziomie roku 2005. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu nadwyżki operacyjnej wymagać będzie ograniczenia wydatków bieżących tak, aby umożliwić realizację przyjętego planu inwestycyjnego miasta obejmującego zadania współfinansowane ze środków UE, jak również obsługę zadłużenia, w tym obsługę zobowiązań zaciągniętych na prefinansowanie wydatków ze środków unijnych.

**Wykaz skrótów użytych w dokumencie
„Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia
na rok budżetowy 2006”**

GFOŚiGW - Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

GIS - System Informacji Geograficznej

MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

MPEC – Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej

MSP - Małe, Średnie Przedsiębiorstwa

SZJ - System Zarządzania Jakością

TBS - Towarzystwo Budownictwa Społecznego

WAB - Wydział Architektury i Budownictwa

ZPORR - Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego